

WEWNĄTRZSZKOLNY PROGRAM DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
im. JANA PAWŁA II w TWARDORZECZCE
ROK SZKOLNY 2026/2027

I. WSTĘP

Zmiany zachodzące we współczesnym rynku pracy, globalizacja gospodarki, postęp informatyczny, wzrastająca ilość informacji dotycząca zawodów i dróg kształcenia oraz bezrobocie, powodują trudności w przystosowaniu się do tych zmian. Młody człowiek musi być przygotowany do funkcjonowania w nowej rzeczywistości, gotowy do podnoszenia swoich kwalifikacji, ustawicznego doksztalcania się, zdobywania nowych umiejętności, przydatnych w podejmowaniu racjonalnych decyzji dotyczących wyboru zawodu. Dlatego tak ważna jest umiejętność planowania kariery edukacyjno-zawodowej przez uczniów, umiejętność podejmowania trafnych decyzji i dokonywania wyborów. Planowanie nie jest jednak jednorazową decyzją, ale procesem występującym w okresie całego życia. Profesjonalne poradnictwo zawodowe, działania z zakresu orientacji zawodowej pomagają w kształtowaniu tej kariery. Skuteczne poradnictwo zawodowe wzmacnia poczucie wartości młodych ludzi, co pozwala im trafniej określać swoje umiejętności, kompetencje, zainteresowania.

Założeniem doradztwa zawodowego jest ułatwienie młodzieży planowania kariery zawodowej, dokonywanie świadomych wyborów, szkoły, zawodu i w przyszłości umiejętność poruszania się na rynku pracy.

Szkolny program doradztwa umożliwia uczniowi zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do poznania siebie, własnych predyspozycji zawodowych, rynku pracy i zasad nim rządzących, a także zaplanowanie własnej kariery edukacyjno-zawodowej.

Realizowane obecnie w szkołach doradztwo edukacyjno-zawodowe, organizowane w ramach wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, zostało od roku 2017/2018 dodatkowo wzmocnione zajęciami z doradztwa zawodowego w klasach VII, a obecnie w klasach VIII. Działanie to powinno zagwarantować uczniom i ich rodzicom wszechstronne wsparcie w procesie decyzyjnym wyboru szkoły i kierunku kształcenia, oraz udział uczniów w grupowych zajęciach z zakresu doradztwa zawodowego, zorganizowanych w formie obowiązkowych zajęć lekcyjnych.

W roku szkolnym 2026/2027 zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego są realizowane w oparciu o program przygotowany przez nauczyciela realizującego te zajęcia i dopuszczony do użytku przez dyrektora szkoły, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej. Program zawiera treści dotyczące informacji o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach uzyskania kwalifikacji zgodnych z potrzebami rynku pracy i predyspozycjami zawodowymi.

II. AKTY PRAWNE

Dokumenty, które regulują kwestie udzielania pomocy w wyborze zawodu, kierunku kształcenia oraz wprowadzają doradztwo zawodowe do szkół:

- ☐ Rezolucja Rady Unii Europejskiej z 18 Maja 2004 - 9286/04 jest to najważniejszy do tej pory dokument wydany przez Unię Europejską dotyczący poradnictwa zawodowego
- ☐ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 1996 r., Nr 67, poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”
- ☐ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r . - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r., Nr 118, poz. 1112, Nr 137, poz.1304, Nr203, poz. 1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004r., Nr 96, poz. 959 i Nr 179, poz. 1845) dotyczy zasadności zatrudnienia w szkole doradcy zawodowego
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001r. Nr 61, poz. 624, z 2002 r. Nr 10, poz. 96, z 2003 r. Nr 146, poz. 1416) nakładają na dyrektorów i rady pedagogiczne „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu"
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114)
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487)
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013.532 z dnia 7 maja 2013 r.). zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej... prowadzą nauczyciele, wychowawcy grup wychowawczych i specjaliści
- ☐ Ustawa Prawo oświatowe z dn. 14.12.2016r : Art.98.1, Art.109
- ☐ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dn. 16.08.2018r. w sprawie doradztwa zawodowego.

CELE OGÓLNE

- **Samopoznanie:**

- zainteresowania (zainteresowania, a zawód)
- umiejętności i zdolności (dlaczego należy się nimi kierować przy wyborze zawodu, określone umiejętności w wybranych zawodach)
- cechy charakteru i temperamentu (wymagane w różnych zawodach)
- stan zdrowia (przeciwwskazania zdrowotne w określonych zawodach)
- określanie przez uczniów swoich indywidualnych zasobów - mocnych i słabych stron.

- **Poznanie wybranych zawodów:**

- przykłady zawodów w określonych branżach
- ścieżki kształcenia
- aktualna klasyfikacja szkolnictwa zawodowego (czym są kwalifikacje wyodrębnione w zawodach).
 - Określenie przez uczniów swoich preferencji zawodowych.
 - Rynek pracy:
- zawody deficytowe i nadwyżkowe
- zawody przyszłości.
 - Realizacje celów związanych z karierą zawodową.
 - Przygotowanie młodzieży do podjęcia trafnych decyzji edukacyjno - zawodowych, wyboru szkoły ponadpodstawowej zgodnej z zainteresowaniami i uzdolnieniami oraz do roli pracownika na współczesnym rynku pracy.
 - Przygotowanie uczniów do radzenia sobie z ciągłymi zmianami.
 - Kształtowanie proaktywnych postaw we współczesnym świecie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

Program doradztwa zawodowego w klasach VII-VIII – **TEMATY SPOTKAŃ:**

KLASA VII

1. Wprowadzenie do zajęć z doradztwa zawodowego. Mocne i słabe strony.
 2. Zainteresowania.
 3. Zdolności i umiejętności.
 4. Predyspozycje zawodowe.
 5. Czynniki trafnego wyboru zawodu. Osobowość zawodowa.
- 4
6. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery.
 7. Motywacja.
 8. Praca w zespole.

9. Świat zawodów.
10. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.

KLASA VIII

1. System edukacji w Polsce.
2. Cele edukacyjne i zawodowe.
3. Poznanie ścieżek realizacji planów zawodowych.
4. Autoprezentacja. Rozmowa kwalifikacyjna.
5. Współczesny rynek pracy. Ja na obecnym rynku pracy. Praca jako wartość.
6. Zawód moich marzeń. Zawody przyszłości.
7. Oferta edukacyjna szkół ponadpodstawowych.
8. Dokumenty aplikacyjne - Curriculum Vitae i List Motywacyjny.
9. Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych? Rekrutacja.
10. Alternatywne drogi dojścia do zawodu.

IV. OCZEKIWANE REZULTATY – EFEKTY

Uczeń po zrealizowaniu zajęć potrafi:

- Dokonać adekwatnej samooceny.
- Rozpoznać mocne i słabe strony.
- Wymienić zdolności, zainteresowania i umiejętności.
- Racjonalnie planować ścieżkę edukacyjno zawodową.
- Dostosować się do zmian.
- Analizować źródła informacji edukacyjno - zawodowej.
- Potrafi wybrać szkołę ponadpodstawową zgodną z jego zainteresowaniami.
- Współpracować w zespole.
- Sporządzać CV i List Motywacyjny.
- Skutecznie się zaprezentować również na rozmowie kwalifikacyjnej.
- Zachować się asertywnie.
- Dopasować kompetencje do zawodu.
- Sprawnie się komunikować.
- Przewidzieć skutki działań.

V. ZASOBY, MEODY I FORMY PRACY

- sale wyposażone w rzutniki multimedialne
- programy komputerowe i płyty CD, DVD, filmy zawodoznawcze KOWEZIU
- biblioteka szkolna – kącik (SzOK – Szkolny Ośrodek Kariery)

- teczki zawodowe
- materiały psychoedukacyjne (literatura, gry edukacyjne)
- szkolny doradca zawodowy
- pogadanka
- portfolio
- testy, ankiety, kwestionariusze
- nauczyciele wos-u, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów

VI. SPOSOBY REALIZACJI

Do realizacji programu doradztwa zawodowego w szkole podstawowej można wykorzystać :

- wycieczki do szkół średnich
- spotkania z przedstawicielami zawodów
- spotkania z absolwentami szkoły
- organizowanie konkursów zawodoznawczych
- udział w przedsięwzięciach lokalnych: targi szkół, giełdy, tzw. dni otwarte
- warsztaty psychoedukacyjne
- wycieczki do firm, itp.

VII. ROLE I ZADANIA OSÓB REALIZUJĄCYCH

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

- Dyrektor szkoły – zatwierdzenie Wewnątrzszkolnego Programu Doradztwa Zawodowego, kontrola realizacji zajęć, pomoc w organizacji wyjazdów uczniom realizującym doradztwo, wspieranie nauczycieli w realizacji lekcji wychowawczych o tematyce zawodowej.
 - Doradca zawodowy – przygotowanie Programu Doradztwa Zawodowego, zaplanowanie programu nauczania dla klas VII i VIII w oparciu o WPDZ i znajomość grup docelowych, nawiązanie współpracy ze szkołami średnimi i lokalnymi przedsiębiorcami, organizacja Giełdy Edukacyjnej.
- 6
- Wychowawcy klas VII i VIII – realizacja zajęć lekcji wychowawczych poświęconych dalszej ścieżce kształcenia i wybranym zawodom, współpraca z doradcą zawodowym.
 - Pedagog szkolny – prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami, ankietowanie rozpoznające predyspozycje zawodowe uczniów, współpraca z doradcą zawodowym.
 - Nauczyciel bibliotekarz – gromadzenie aktualnych publikacji na temat szkolnictwa średniego oraz doradztwa zawodowego.

- Pozostali nauczyciele uczący różnych przedmiotów – korelacja i podział zadań wg kompetencji, wiedzy, doświadczenia i umiejętności w zakresie orientacji zawodowej.

„Nie ma sprzyjającego wiatru dla tego, kto nie wie dokąd płyń”.

/Seneka/

opracował doradca zawodowy: